

EIROPAS KOMISIJA

Briselē, 16.9.2011
COM(2011) 559 galīgā redakcija

2010/0312 (COD)

Grozīts priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

**par novērtēšanas un uzraudzības mehānisma izveidi, lai pārbaudītu Šengenas acquis
piemērošanu**

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠLIKUMA KONTEKSTS

1.1. Šengenas pārvaldība – zonas bez kontroles pie iekšējām robežām stiprināšana

Attiecībā uz šajā priekšlikumā ietvertu grozījumu kontekstu un pamatojumu un sīki izvērstu izskaidrojumu par to, kā tiem ir paredzēts darboties praksē, tiek izdarīta atsauce uz Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Ekonomikas un sociālo lietu komitejai un Reģionu komitejai „*Šengenas pārvaldība - zonas bez kontroles pie iekšējām robežām stiprināšana*”, kas tiek pieņemts kopā ar šo priekšlikumu.

1.2. Izmaiņas tiesību aktos

Komisija 2010. gada 16. novembrī pieņēma priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes regulai par novērtēšanas mehānisma izveidi, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu¹. Ar šo priekšlikumu tiek stiprināts Šengenas novērtēšanas mehānisms, jo īpaši, racionalizējot pēcpasākumus, kas izpaužas tādējādi, ka novērtētajai dalībvalstij tiek lūgts iesniegt rīcības plānu konstatēto trūkumu novēršanai un regulāri ziņot par šāda rīcības plāna īstenošanu, līdz visi trūkumi ir novērsti. Ja trūkumi ir nopietni un ietekmē vispārējo drošības līmeni vienā vai vairākās dalībvalstīs, tiek paredzēts informēt Padomi un Eiropas Parlamentu, tādējādi īstenojot augstākā politiskā līmeņa spiedienu uz dalībvalstīm, kas pieļāvušas trūkumus, lai tās panāktu atbilstību noteikumiem.

Katru dalībvalsti novērtē vismaz vienreiz katra piecu gadu perioda laikā, tomēr plānošanu varētu pielāgot vajadzībām un uz vietas konstatētajai situācijai. Turklāt var veikt nepaziņotus apmeklējumus, lai uzraudzītu visu papildu pasākumu pareizu īstenošanu.

Lai sniegtu tiesisko regulējumu, kas nepieciešams, lai atbildētu uz Eiropas Padomes 2011. gada 23.-24. jūnijā pausto aicinājumu vēl vairāk stiprināt Šengenas izvērtēšanas sistēmu un ieviest aizsardzības klauzulu, lai reaģētu uz patiesi kritiskām situācijām, kad kāda dalībvalsts vairs nespēj izpildīt savus pienākumus saskaņā ar Šengenas noteikumiem, kā sīki izskaidrots minētā paziņojuma 1.1. punktā, Komisija ar šo groza savu priekšlikumu, paredzot papildu atbalstu Savienības un valstu līmenī, stiprinot atbalstu, kādu sniedz *Frontex*, un ieviešot iespēju izveidot Savienībā balstītu mehānismu robežkontroles atjaunošanai pie iekšējām robežām, ja kāda dalībvalsts pastāvīgi neievēro savu pienākumu kontrolēt savu ārējās robežas daļu un ja šādi apstākļi radītu nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai Savienības vai valsts līmenī. Šāda mehānisma ieviešana nozīmē arī to, ka ir jāveic grozījumi Šengenas Robežu kodeksā, kuri tiek iesniegti vienlaikus ar šo priekšlikumu.

Nepieciešamība veikt izmaiņas pašreizējā Šengenas novērtēšanas mehānismā kā tādā tika izvērsti izskaidrota minētajā 2010. gada 16. novembra priekšlikumā. Lai arī minētais priekšlikums tiek aizstāts ar šo priekšlikumu, iemesli, kādēļ tika iesniegts 2010. gada novembra priekšlikums, paliek nemainīgi, tādēļ Komisija šajā grozītajā priekšlikumā vēlreiz neatkārtoti sīki izvērstu pamatojumu. Tā kā likumdevējas iestādes vēl nav pieņēmušas sākotnējo priekšlikumu (Eiropas Parlaments vēl nav pieņēmis nostāju par priekšlikumu pirmajā lasījumā saskaņā ar LESD 294. panta 3. punktu), grozījumi ir iekļauti minētā

---

¹ COM (2010) 624, 16.11.2010.

sākotnējā priekšlikuma tekstā², kas paliek nemainīgs, izņemot izmaiņas, kas attiecas uz dalībvalstij sniedzamo atbalstu un iespējamu robežkontroles atjaunošanu pie iekšējām robežām (14. un 15. pants, kā arī atsaucē uz “uzraudzību” visā tekstā), un dažus pielāgojumus attiecībā uz Komisijai piešķirtajām īstenošanas pilnvarām (5., 8., 13. un 17. pants). Šādi pielāgojumi ir nepieciešami, jo pēc sākotnējā priekšlikuma iesniegšanas ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu³, ir tikuši grozīti attiecīgie horizontālie noteikumi par “komitoloģiju”. Turklāt tekstā ir veikti vēl daži pielāgojumi, tostarp attiecībā uz *Frontex* lomu (6. pants), Eiropolu (8. pants) un ziņošanu Eiropas Parlamentam un Padomei (19. pants).

2. APSPIEŠANĀS AR IEINTERESĒTAJĀM PERSONĀM UN IETEKMES NOVĒRTĒJUMU REZULTĀTI

Pirmās diskusijas par Šengenas novērtēšanas priekšlikumu Padomē un Eiropas Parlamentā, kā arī Eiropas Parlamenta 2011. gada 7. jūlija rezolūcija⁴ liecina, ka valda plašs politisks atbalsts idejai par to, ka darbošos mehānismu nepieciešams papildināt ar instrumentiem, kas ļauj efektīvi reaģēt uz nopietnu trūkumu, ko kāda dalībvalsts pieļauj *acquis* piemērošanā.

Savā paziņojumā par migrāciju⁵ Komisija ierosināja iespēju ieviest mehānismu, kas ļautu Eiropas līmenī pieņemt lēmumu, nosakot kuras dalībvalstis izņēmuma kārtā atjauno robežkontroli pie iekšējām robežām un uz cik ilgu laiku. Mehānisms būtu jāizmanto vienīgi kā pats pēdējais līdzeklis pēc tam, kad ir veikti citi (ārkārtas) pasākumi, lai stabilizētu situāciju pie attiecīgās ārējās robežas daļas solidaritātes garā Eiropas līmenī un/vai valsts līmenī, lai panāktu labāku atbilstību kopīgajiem noteikumiem.

Šo ideju atbalstīja Tieslietu un iekšlietu padome 2011. gada 12. maijā un Eiropadome savā sanāsmē 2011. gada 23.-24. jūnijā, kurā tā aicināja ieviest mehānismu, “lai, nekaitējot personu brīvas pārvietošanās principam, reaģētu uz ārkārtas apstākļiem, kas apdraud Šengenas zonas sadarbības vispārējo darbību”.

3. PRIEKŠLIKUMA JURIDISKIE ASPEKTI

Ar šo priekšlikumu tiek pilnveidota politika iekšējo robežu jomā saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LESD) 77. panta 2. punkta e) apakšpunktu. Līguma 77. pantā paredzēta kontroles pie iekšējām robežām atcelšana kā galīgais mērķis personu brīvas pārvietošanās telpai Eiropas Savienībā, kā paredzēts LESD 26. pantā. Robežkontroles pie iekšējām robežām atcelšana jāpapildina ar pasākumiem ārējo robežu, vīzu politikas, Šengenas Informācijas sistēmas, datu aizsardzības, policijas sadarbības un tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās jomā. Šo pasākumu pareiza piemērošana ļauj saglabāt telpu bez robežkontroles pie iekšējām robežām. Tāpēc šo pasākumu pareizas piemērošanas novērtējums un uzraudzība kalpo galīgajam politikas mērķim – saglabāt telpu bez robežkontroles pie iekšējām robežām. Arī pasākumi, ar kuriem paredzēts mazināt negatīvo ietekmi, kāda ir pastāvīgiem nopietniem trūkumiem, kurus kāda dalībvalsts pieļauj Šengenas *acquis* piemērošanā, tostarp iespēja

---

² **Grozījumi ir izcelti treknrakstā un pasvītroti.**

³ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

⁴ P7_TA(2011)0336.

⁵ COM(2011) 248, 4.5.2011.

izņēmuma kārtā uz laiku atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām, kas būtu pats pēdējais pasākums apstākļos, kad trūkumi radītu nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai Savienības vai valsts līmenī, kalpo šā galīgā mērķa sasniegšanas veicināšanai.

Priekšlikums par Šengenas novērtēšanas mehānisma izveidi, kas tika iesniegts 2010. gada novembrī, ietver visu nepieciešamo informāciju par ietekmi uz budžetu, kura paliek nemainīga.

Grozīts priekšlikums

EIROPAS PARLAMENTA UN PADOMES REGULA

par novērtēšanas un uzraudzības mehānisma izveidi, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu

EIROPAS PARLAMENTS UN EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 77. panta 2. punkta e) apakšpunktu,

ņemot vērā **Eiropas** Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

saskaņā ar Līguma 294. pantā noteikto procedūru **parasto likumdošanas procedūru**,

- (1) Šengenas zona **bez robežkontroles pie iekšējām robežām** bez kontroles pie iekšējām robežām ir atkarīga no tā, ka dalībvalstis efektīvi piemēro papildu pasākumus ārējo robežu, vīzu politikas, Šengenas Informācijas sistēmas, tostarp datu aizsardzības, policijas sadarbības, tiesu iestāžu sadarbības krimināllietās un narkotiku apkarošanas politikas jomā.
- (2) Ar Izpildu komitejas 1998. gada 16. septembra lēmumu⁶ tika izveidota Šengenas Novērtēšanas un īstenošanas pastāvīgā komiteja. Pastāvīgajai komitejai tika piešķirts mandāts, pirmkārt, noteikt, vai ir izpildīti visi priekšnosacījumi, lai atceltu **robežkontroli pie iekšējām robežām** kontroli pie iekšējām robežām ar kandidātvalsti, un, otrkārt, nodrošināt, lai Šengenas *acquis* pienācīgi piemērotu valstis, kas jau pilnībā īsteno *acquis*.
- (3) Ir vajadzīgs īpašs novērtēšanas **un uzraudzības** mehānisms, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu, ņemot vērā nepieciešamību nodrošināt vienotus standartus Šengenas *acquis* praktiskajā piemērošanā un saglabāt augsta līmeņa savstarpējo uzticību starp tām dalībvalstīm, kas ietilpst zonā bez **robežkontroles pie iekšējām robežām** kontroles pie iekšējām robežām. Šāda mehānisma pamatā būtu jābūt ciešai sadarbībai starp Komisiju un šīm dalībvalstīm.
- (4) Hāgas programmā⁷ Komisija tiek aicināta, „tiklīdz ir pabeigta kontroles pie iekšējām robežām atcelšana, iesniegt priekšlikumu, lai esošo Šengenas novērtēšanas mehānismu papildinātu ar uzraudzības mehānismu, nodrošinot dalībvalstu ekspertu pilnīgu iesaistīšanu un ietverot nepaziņotas pārbaudes”.

⁶ OV L 239, 22.9.2000., 138. lpp.

⁷ OV C 53, 3.3.2005., 1. lpp., (1.7.1. punkts).

- (5) Stokholmas programmā⁸ „uzskata, ka Šengenas telpas novērtēšanai arī turpmāk būs svarīga nozīme un ka tā tādēļ būtu jāuzlabo, stiprinot *Frontex* nozīmi šajā jomā”.
- (6) Tāpēc būtu jāpārskata 1998. gadā izveidotais novērtēšanas mehānisms attiecībā uz pastāvīgajai komitejai piešķirtā mandāta otro daļu. Pastāvīgajai komitejai piešķirtā mandāta pirmā daļa būtu joprojām jāpiemēro, kā noteikts 1998. gada 16. septembra lēmuma I daļā.
- (7) Iepriekšējos novērtējumos gūtā pieredze liecina par nepieciešamību saglabāt saskaņotu novērtēšanas **un uzraudzības** mehānismu, kas attiecas uz visām Šengenas *acquis* jomām, izņemot tās, kurās īpašs novērtēšanas mehānisms jau ir paredzēts ES tiesību aktos.
- (8) Dalībvalstis būtu cieši jāiesaista novērtēšanas **un uzraudzības** procesā. ~~Pasākumi šīs regulas īstenošanai būtu jāpieņem ar vadības procedūru, kas paredzēta 4. pantā Padomes 1999. gada 28. jūnija Lēmumā 1999/468/EK, ar ko nosaka Komisijai piešķirto ieviešanas pilnvaru īstenošanas kārtību.~~

Lai nodrošinātu vienādus šīs regulas īstenošanas nosacījumus, īstenošanas pilnvaras būtu jāpiešķir Komisijai. Minētās pilnvaras būtu jāīsteno saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2011. gada 16. februāra Regulu (ES) Nr. 182/2011, ar ko nosaka normas un vispārīgus principus par dalībvalstu kontroles mehānismiem, kuri attiecas uz Komisijas īstenošanas pilnvaru izmantošanu⁹. Ņemot vērā minētās regulas 2. panta 2. punkta b) apakšpunkta iii) ievilkumu, ir piemērojama pārbaudes procedūra.

- (9) Ar novērtēšanas **un uzraudzības** mehānismu būtu jāizveido pārredzami, efektīvi un skaidri noteikumi par metodiku, kas jāpiemēro novērtējumiem, augsti kvalificētu ekspertu izmantošanu apmeklējumos uz vietas un novērtējumu konstatējumu turpmāko pārbaudi. Jo īpaši metodei būtu jānodrošina nepaziņoti apmeklējumi uz vietas, lai papildinātu paziņotus apmeklējumus uz vietas, sevišķi attiecībā uz robežkontroli un vīzām.
- (10) Novērtēšanas **un uzraudzības** mehānismā būtu jāietver arī to attiecīgo tiesību aktu pārbaude, ar kuriem atceļ kontroli pie iekšējām robežām un pārbaudes valsts teritorijā. Ņemot vērā īpašo raksturu, kas piemīt šiem noteikumiem, kuri neietekmē dalībvalstu iekšējo drošību, attiecīgie apmeklējumi uz vietas būtu jāuztic tikai Komisijai.
- (11) Novērtēšanā **un uzraudzībā** īpaša uzmanība būtu jāpievērš pamattiesību ievērošanai Šengenas *acquis* piemērošanā.
- (12) Novērtēšanai būtu jāgarantē, ka dalībvalstis Šengenas noteikumus piemēro efektīvi saskaņā ar pamatprincipiem un normām. Tādēļ novērtēšana aptver visus attiecīgos tiesību aktus un darbības pasākumus, ar kuriem tiek veicināta zonas bez robežkontroles pie iekšējām robežām darbība.**

⁸ Padomes dokuments 17024/09, ko Eiropadome pieņēma 2009. gada 10./11. decembrī.

⁹ OV L 55, 28.2.2011., 13. lpp.

(~~12~~**13**) Eiropas Aģentūrai operatīvās sadarbības vadībai pie Eiropas Savienības dalībvalstu ārējām robežām¹⁰ (turpmāk „Frontex”) būtu jāatbalsta mehānisma īstenošana, galvenokārt riska analīzes jomā saistībā ar ārējām robežām. Būtu jābūt iespējai balstīt mehānismu uz aģentūras kompetenci, lai veiktu speciālus apmeklējumus uz vietas pie ārējām robežām.

(14) Novērtēšanas un uzraudzības mehānismam būtu arī jārada iespēja risināt nopietnus trūkumus *acquis* piemērošanā, nodrošinot, ka Komisija ar Frontex, Eiropola un citu attiecīgu Eiropas Savienības aģentūru tehnisku palīdzību sniedz atbilstošu atbalstu. Kā pats pēdējais pasākums un ja apstākļi rada nopietnu apdraudējumu sabiedriskajai kārtībai vai iekšējai drošībai Savienības vai valsts līmenī, būtu jāparedz iespēja atjaunot robežkontroli pie iekšējām robežām tādā apmērā un tik ilgi, cik tas ir nepieciešams, lai mazinātu negatīvās sekas, kas izriet no trūkumiem.

(~~13~~**15**) Dalībvalstīm būtu jānodrošina, lai apmeklējumiem uz vietas pieejamiem ekspertiem būtu vajadzīgā pieredze un viņi būtu pabeiguši īpašas mācības šajā nolūkā. Attiecīgajām organizācijām (piemēram, *Frontex*) būtu jāorganizē atbilstīgas mācības, un būtu jānodrošina līdzekļu pieejamība dalībvalstīm to pasākumu veikšanai, kas paredzēti īpašām mācībām Šengenas *acquis* novērtēšanas jomā, izmantojot esošos finanšu instrumentus un to pilnveidošanu.

(~~14~~**16**) Saskaņā ar 1. un 2. pantu Protokolā par Dānijas nostāju, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, Dānija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un tā nav tai saistoša un nav jāpiemēro. Ņemot vērā to, ka šī regula papildina Šengenas *acquis* atbilstīgi Līguma par Eiropas Savienības darbību trešās daļas V sadaļai, Dānijai saskaņā ar iepriekš minētā protokola 4. pantu sešos mēnešos pēc šīs regulas pieņemšanas ir jāizlemj, vai tā šo regulu ieviesīs savos tiesību aktos.

(~~15~~**17**) Šī regula pilnveido noteikumus Šengenas *acquis*, kuros Apvienotā Karaliste nepiedalās, saskaņā ar Padomes 2000. gada 29. maija Lēmumu 2000/365/EK par Lielbritānijas un Ziemeļīrijas Apvienotās Karalistes lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā¹¹. Tāpēc Apvienotā Karaliste nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un tā nav tai saistoša un nav jāpiemēro.

(~~16~~**18**) Šī regula pilnveido noteikumus Šengenas *acquis*, kuros Īrija nepiedalās, saskaņā ar Padomes 2002. gada 28. februāra Lēmumu 2002/192/EK par Īrijas lūgumu piedalīties dažu Šengenas *acquis* noteikumu īstenošanā¹². Tāpēc Īrija nepiedalās šīs regulas pieņemšanā, un tā nav tai saistoša un nav jāpiemēro.

(~~17~~**19**) Attiecībā uz Norvēģiju un Islandi šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus, kā paredzēts nolīgumā, kas noslēgts starp Eiropas Savienības Padomi, Islandes Republiku un Norvēģijas Karalisti par abu valstu asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā¹³.

¹⁰ Padomes 2004. gada 26. oktobra Regula (EK) Nr. 2007/2004 (OV L 349, 25.11.2004., 1. lpp.).

¹¹ OV L 131, 1.6.2000., 43. lpp.

¹² OV L 64, 7.3.2002., 20. lpp.

¹³ OV L 176, 10.7.1999., 36. lpp.

- (1820) Attiecībā uz Šveici šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus, kā paredzēts Nolīgumā starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā¹⁴.
- (1921) Attiecībā uz Lihtenšteinu šī regula pilnveido Šengenas *acquis* noteikumus, kā paredzēts protokolā, kas parakstīts starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu, Šveices Konfederāciju un Lihtenšteinas Firstisti par Lihtenšteinas Firstistes pievienošanas Nolīgumam starp Eiropas Savienību, Eiropas Kopienu un Šveices Konfederāciju par Šveices Konfederācijas asociēšanu Šengenas *acquis* īstenošanā, piemērošanā un pilnveidošanā¹⁵.
- (2023) Attiecībā uz Kipru šī regula ir akts, kas papildina Šengenas *acquis* vai kā citādi ir ar to saistīts, kā paredzēts 2003. gada Pievienošanās akta 3. panta 2. punktā.
- (2124) Attiecībā uz Bulgāriju un Rumāniju šī regula ir akts, kas papildina Šengenas *acquis* vai kā citādi ir ar to saistīts, kā paredzēts 2005. gada Pievienošanās akta 4. panta 2. punktā.
- (2225) Tomēr Kipras, Bulgārijas un Rumānijas ekspertiem būtu jāpiedalās Šengenas *acquis* visu daļu novērtēšanā,

IR PIENĒMUŠI ŠO REGULU.

1. pants

Priekšmets un darbības joma

Ar šo regulu tiek izveidots novērtēšanas **un uzraudzības** mehānisms, lai pārbaudītu Šengenas *acquis* piemērošanu dalībvalstīs, uz kurām pilnībā attiecas Šengenas *acquis*.

Eksperti no dalībvalstīm, kuras saskaņā ar attiecīgajiem Pievienošanās aktiem vēl pilnībā nepiemēro *acquis*, tomēr piedalās *acquis* visu daļu novērtēšanā **un uzraudzībā**.

2. pants

Definīcijas

Šajā regulā

„Šengenas *acquis*” ir Šengenas *acquis* noteikumi, kas integrēti Eiropas Savienības regulējumā ar protokolu, kas pievienots Līgumam par Eiropas Savienību un Līgumam par Eiropas Savienības darbību, kopā ar aktiem, kas to papildina vai kā citādi ir ar to saistīti.

¹⁴ OV L 53, 27.2.2008., 52. lpp.

¹⁵ **OV L 160, 18.6.2011., 19. lpp.**

3. pants

Atbildība

1. Komisija ir atbildīga par šī novērtēšanas **un uzraudzības** mehānisma īstenošanu ciešā sadarbībā ar dalībvalstīm un ar Eiropas organizāciju atbalstu, kā noteikts šajā regulā.
2. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju, lai tā varētu pildīt uzdevumus, kas tai uzticēti ar šo regulu. Dalībvalstis sadarbojas ar Komisiju arī novērtējumu sagatavošanas, apmeklējuma uz vietas, ziņojumu sniegšanas un turpmākas pārbaudes posmos.

4. pants

Novērtējumi

Novērtējumi var ietvert anketas un apmeklējumus uz vietas. Abus var papildināt ar novērtētās dalībvalsts prezentācijām novērtējuma jomā. Apmeklējumus uz vietas un anketas var izmantot neatkarīgi vai apvienojumā saistībā ar konkrētām dalībvalstīm un/vai konkrētām jomām. Var būt paziņoti un nepaziņoti apmeklējumi uz vietas.

5. pants

Daudz gadu programma

1. Komisija izveido daudz gadu novērtēšanas programmu piecu gadu periodam ~~saskaņā ar 15. panta 2. punktā minēto procedūru~~ ne vēlāk kā sešus mēnešus pirms nākamā piecu gadu perioda sākuma. **Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.**
2. Daudz gadu programmā ir to dalībvalstu saraksts, kas jānovērtē katru gadu. Katru dalībvalsti novērtē vismaz vienreiz katra piecu gadu perioda laikā. Novērtējamo dalībvalstu secība tiks balstīta uz riska analīzi, ņemot vērā migrācijas spiedienu, iekšējo drošību, laiku, kas pagājis kopš iepriekšējā novērtējuma, un līdzsvaru starp novērtējamajām Šengenas *acquis* dažādajām daļām.
3. Vajadzības gadījumā daudz gadu programmu var pielāgot saskaņā ar 1. punktā minēto procedūru.

6. pants

Riska analīze

1. Ne vēlāk kā līdz katra gada 30. septembrim *Frontex* iesniedz Komisijai riska analīzi, kurā ņemts vērā migrācijas spiediens un sniegti ieteikumi attiecībā uz novērtējumu prioritātēm nākamajā gadā. Ieteikumi attiecas uz konkrētām ārējo robežu daļām un konkrētām robežšķērsošanas vietām, kas jānovērtē nākamajā gadā daudz gadu programmas ietvaros. Komisija nodrošina šīs riska analīzes pieejamību dalībvalstīm.

2. Tajā pašā termiņā, kas norādīts 1. punktā, *Frontex* iesniedz Komisijai atsevišķu riska analīzi, kurā sniegti ieteikumi par prioritātēm attiecībā uz novērtējumiem, kas nākamajā gadā jāīsteno, izmantojot nepaziņotus apmeklējumus uz vietas. Šie ieteikumi var attiekties uz reģionu vai konkrētu apgabalu, un tie ietver sarakstu ar vismaz desmit konkrētām ārējo robežu daļām un desmit konkrētām robežšķērsošanas vietām. **Komisija var jebkurā laikā lūgt *Frontex* iesniegt tai riska analīzi, sniedzot ieteikumus par novērtēšanām, kas īstenojamas kā nepazinoti apmeklējumi uz vietas.**

7. pants

Anketa

1. Komisija ne vēlāk kā līdz iepriekšējā gada 15. augustam nosūta standarta anketu dalībvalstīm, kas jānovērtē nākamajā gadā. Standarta anketas attiecas uz atbilstīgajiem tiesību aktiem, kā arī organizatoriskajiem un tehniskajiem līdzekļiem, kas ir pieejami Šengenas *acquis* īstenošanai, un statistikas datiem par katru novērtēšanas jomu.
2. Dalībvalstis sniedz Komisijai atbildes uz anketu sešu nedēļu laikā pēc tās paziņošanas. Komisija dara šīs atbildes pieejamas pārējām dalībvalstīm.

8. pants

Gada programma

1. Ņemot vērā *Frontex* saskaņā ar 6. pantu iesniegto riska analīzi, atbildes uz 7. pantā minēto anketu un nepieciešamības gadījumā **Eiropolu vai** citus attiecīgus avotus, Komisija ne vēlāk kā līdz iepriekšējā gada 30. novembrim izveido gada novērtēšanas programmu. Programmā var paredzēt novērtējumu par:
  - *acquis* vai *acquis* daļu piemērošanu vienā dalībvalstī, kā noteikts daudzgadu programmā;
  - un papildus attiecīgā gadījumā:
    - *acquis* konkrētu daļu piemērošanu vairākās dalībvalstīs (tematiski novērtējumi);
    - *acquis* piemērošanu dalībvalstu grupā (reģionāli novērtējumi).
2. ~~Tās p~~Programmas pirmajā daļā, kas pieņemta saskaņā ar 15. panta 2. punktā minēto ~~procedūru~~, uzskaita dalībvalstis, kas jānovērtē nākamajā gadā saskaņā ar daudzgadu programmu. Šajā daļā uzskaita novērtējamās jomas un apmeklējumus uz vietas. **Šo daļu pieņem Komisija. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.**
3. Komisija sagatavo programmas otro daļu, kurā uzskaitīti nākamajā gadā veicamie nepaziņotie apmeklējumi uz vietas. Šī daļa uzskatāma par konfidenciālu un netiek paziņota dalībvalstīm.

4. Vajadzības gadījumā gada programmu var pielāgot saskaņā ar 2. un 3. punktu.

9. pants

Ekspertu saraksts

1. Komisija izveido to ekspertu sarakstu, kurus dalībvalstis izraudzījušās dalībai apmeklējumos uz vietas. Sarakstu paziņo dalībvalstīm.
2. Dalībvalstis norāda katra eksperta kompetences jomas, ~~atsaucoties uz šīs regulas pielikuma uzskaitītajām jomām~~. Dalībvalstis pēc iespējas drīz paziņo Komisijai par jebkādam izmaiņām.
3. Saskaņā ar 10. panta 5. punktā noteiktajām prasībām dalībvalstis norāda, kuru ekspertu pieejamību var nodrošināt nepaziņotiem apmeklējumiem uz vietas.
4. Ekspertiem jābūt atbilstīgai kvalifikācijai, tostarp pamatīgām teorētiskām zināšanām un praktiskai pieredzei jomās, uz kurām attiecas novērtēšanas mehānisms, kā arī padziļinātām zināšanām par novērtēšanas principiem, procedūrām un metodēm un jāspēj efektīvi sazināties kopējā valodā.
5. Dalībvalstis nodrošina, lai to izraudzītie eksperti atbilstu iepriekšējā punktā noteiktajām prasībām, tostarp norādot mācības, kuras eksperti apmeklējuši. Turklāt dalībvalstis nodrošina, ka eksperti pastāvīgi apmeklē mācības, lai saglabātu viņu atbilstību šīm prasībām.

10. pants

Par apmeklējumiem uz vietas atbildīgās darba grupas

1. Apmeklējumus uz vietas veic Komisijas ieceltas darba grupas. Darba grupās ir eksperti no 9. pantā minētā ekspertu saraksta un Komisijas pārstāvji ierēdnis(ņi). Komisija censas nodrošināt katrā darba grupā iekļauto ekspertu ģeogrāfisko līdzsvaru un kompetenci. Dalībvalstu eksperti nedrīkst piedalīties apmeklējumā uz vietas tajā dalībvalstī, kurā viņi ir nodarbināti.
2. Komisija ~~var aicināt~~ *Frontex*, un – attiecīgā gadījumā – Eiropolu, *Eurojust* vai citas attiecīgās Eiropas organizācijas izvirzīt pārstāvi, kas kā novērotājs piedalīsies apmeklējumā attiecībā uz jomu, kurai piemērojams viņa mandāts.
3. To ekspertu skaits (tostarp novērotāju), kas piedalās novērtēšanas apmeklējumos, nedrīkst pārsniegt astoņas personas paziņotos apmeklējumos uz vietas un sešas personas nepaziņotos apmeklējumos uz vietas.
4. Paziņotu apmeklējumu gadījumā Komisija informē tās dalībvalstis, kuru eksperti iecelti saskaņā ar 1. punktu, ne vēlāk kā četras nedēļas pirms ieplānotā apmeklējuma uz vietas. Dalībvalstis vienas nedēļas laikā apstiprina ekspertu pieejamību.

5. Nepaziņotu apmeklējumu gadījumā Komisija informē tās dalībvalstis, kuru eksperti iecelti saskaņā ar 1. punktu, ne vēlāk kā vienu nedēļu pirms ieplānotā apmeklējuma uz vietas. Dalībvalstis 48 stundu laikā apstiprina ekspertu pieejamību.
6. Vadošie eksperti apmeklējumiem uz vietas ir Komisijas ~~ierednis~~ **pārstāvis** un dalībvalsts eksperts, ko pirms apmeklējuma uz vietas kopīgi ieceļ ekspertu darba grupas locekļi.

11. pants

Apmeklējumu uz vietas veikšana

1. Darba grupas apmeklējumiem uz vietas veic visus vajadzīgos sagatavošanas darbus, lai nodrošinātu apmeklējumu uz vietas efektivitāti, precizitāti un konsekvensi.
2. Attiecīgā dalībvalsts tiek informēta:
  - vismaz divus mēnešus pirms paredzētā paziņotā apmeklējuma uz vietas;
  - vismaz 48 stundas pirms paredzētā nepaziņotā apmeklējuma uz vietas.
3. Apmeklējuma uz vietas darba grupas locekļiem katram ir identifikācijas dokuments, kas viņiem ļauj veikt apmeklējumus uz vietas Eiropas Savienības uzdevumā.
4. Attiecīgā dalībvalsts nodrošina, lai ekspertu darba grupa varētu tieši sazināties ar attiecīgajām personām. Tā nodrošina darba grupas piekļuvi visām jomām, telpām un dokumentiem, kas vajadzīgi novērtēšanai. Tā nodrošina, lai darba grupa varētu izmantot savu mandātu pārbaudīt darbības novērtējamajās jomās.
5. Attiecīgā dalībvalsts ar visu veidu līdzekļiem savu likumīgo tiesību ietvaros palīdz darba grupai tās uzdevuma izpildē.
6. Paziņotu apmeklējumu uz vietas gadījumā Komisija attiecīgajām dalībvalstīm iepriekš paziņo darba grupas ekspertu vārdus. Attiecīgā dalībvalsts izraugās kontaktpersonu praktisku pasākumu veikšanai saistībā ar apmeklējumu uz vietas.
7. Dalībvalstis ir atbildīgas par vajadzīgo pasākumu veikšanu saistībā ar savu ekspertu braucienu un izmitināšanu. Komisija atlīdzina to ekspertu ceļa un izmitināšanas izmaksas, kuri piedalās apmeklējumos.

12. pants

Personu brīvas pārvietošanās pārbaude pie iekšējām robežām

Neatkarīgi no 10. panta darba grupās nepaziņotiem apmeklējumiem uz vietas, lai pārbaudītu kontroles pie iekšējām robežām neesamību, ir tikai Komisijas ~~ieredni~~ **pārstāvji**.

13. pants

Novērtējuma ziņojumi

1. Pēc katra novērtējuma sagatavo ziņojumu. **Novērtējuma Ziņojuma** pamatā ir attiecīgi apmeklējuma uz vietas konstatējumi un anketa.
  - (a) Ja novērtējuma pamatā ir tikai anketa vai nepaziņots apmeklējums, ziņojumu sagatavo Komisija.
  - (b) Paziņotu apmeklējumu uz vietas gadījumā ziņojumu sagatavo darba grupa apmeklējuma laikā. Komisijas ~~ierēdnis~~ **pārstāvis** ir kopumā atbildīgs par ziņojuma sagatavošanu un tā integritātes un kvalitātes nodrošināšanu. Nesaskaņu gadījumā darba grupa cenšas panākt kompromisu. Atšķirīgos viedokļus var iekļaut ziņojumā.
2. Ziņojumā analizē attiecīgi kvalitatīvos, kvantitatīvos, operatīvos, administratīvos un organizatoriskos aspektus un uzskaita jebkādus trūkumus vai nepilnības, kas konstatētas novērtējuma laikā. Ziņojumā iekļauj ieteikumus koriģējošai rīcībai un termiņus tos īstenošanai.
3. Uz katru no ziņojuma konstatējumiem attiecas viena no šādām klasifikācijām:
  - (a) atbilst;
  - (b) atbilst, bet ir vajadzīgi uzlabojumi;
  - (c) neatbilst.
4. Komisija informē attiecīgo dalībvalsti par ziņojuma **projektu** attiecīgi sešu nedēļu laikā pēc apmeklējuma uz vietas vai atbilžu uz anketu saņemšanas. Attiecīgā dalībvalsts iesniedz savus apsvērumus par ziņojumu divu nedēļu laikā.
5. Komisijas eksperts iesniedz ziņojuma **projektu** un dalībvalsts atbildi komitejai, kas izveidota saskaņā ar ~~15.~~ **17.** pantu. Dalībvalstis tiek aicinātas sniegt apsvērumus par atbildēm uz anketu, ziņojuma **projektu** un attiecīgās dalībvalsts apsvērumiem.

~~Komisija saskaņā ar 15. panta 2. punktā minēto procedūru pieņem~~ **Uz šāda pamata Komisija lemj par novērtējuma ziņojumu un ieteikumiem** par 3. punktā minēto konstatējumu klasifikāciju. **Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.**

Attiecīgā dalībvalsts viena mēneša laikā pēc ziņojuma pieņemšanas iesniedz Komisijai rīcības plānu par to, kā novērst konstatētos trūkumus.

Pēc apspriešanās ar ekspertu darba grupu Komisija **viena mēneša laikā kopš rīcības plāna saņemšanas no dalībvalsts** iesniedz rīcības plāna atbilstības novērtējumu komitejai, kas izveidota saskaņā ar ~~15.~~ **17.** pantu. Dalībvalstis tiek aicinātas iesniegt apsvērumus par rīcības plānu.

6. Attiecīgā dalībvalsts ziņo Komisijai par rīcības plāna īstenošanu sešu mēnešu laikā pēc **novērtējuma** ziņojuma saņemšanas un pēc tam turpina to darīt reizi trijos mēnešos, kamēr rīcības plāns nav pilnībā īstenots. Atkarībā no konstatēto trūkumu būtiskuma un veiktajiem pasākumiem šo trūkumu novēršanai Komisija ~~saskaņā ar 15. panta 2. punktā minēto procedūru var iepilnnot paziņotus apmeklējumus, lai pārbaudītu rīcības plāna īstenošanu~~ **lemj par paziņotiem apmeklējumiem, lai**

pārbaudītu rīcības plāna īstenošanu. Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru. Komisija var arī ieplānot nepaziņotus apmeklējumus uz vietas.

Komisija regulāri informē komiteju, kas izveidota saskaņā ar ~~15.~~ **17.** pantu, par rīcības plāna īstenošanu.

7. Ja apmeklējumā uz vietas tiek atklāta būtiska nepilnība, kas, iespējams, ievērojami ietekmē vienas vai vairāku dalībvalstu vispārējo drošības līmeni, Komisija pēc savas iniciatīvas vai pēc dalībvalsts pieprasījuma pēc iespējas drīz informē Padomi un Eiropas Parlamentu.

14. pants

Pasākumi pie ārējām robežām un Frontex atbalsts

- 1. Ja novērtējuma ziņojumā tiek konstatēti nopietni trūkumi ārējo robežu kontroles veikšanā vai atgriešanas procedūrās un lai nodrošinātu atbilstību 13. panta 5. punktā minētajiem ieteikumiem, Komisija var lemt lūgt novērtētajai dalībvalstij veikt dažus īpašus pasākumus, kas var iekļaut vienu vai vairākus šādus pasākumus:**

- **ierosināt saskaņā ar Frontex regulas noteikumiem izvietot Eiropas robežsardzes vienības;**
- **iesniegt Frontex apstiprināšanai savus stratēģiskos lēmumus par riska novērtējumu un aprīkojuma izvietojuma plānus;**
- **slēgt konkrētu robežšķērsošanas vietu uz ierobežotu laiku, līdz trūkumi ir novērsti.**

Minētos īstenošanas aktus pieņem saskaņā ar 17. panta 2. punktā minēto pārbaudes procedūru.

- 2. Komisija regulāri informē komiteju, kas izveidota saskaņā ar 17. pantu, par gūtajiem panākumiem 1. punktā minēto pasākumu īstenošanā un to ietekmi uz konstatētajiem trūkumiem.**

15. pants

Nopietni trūkumi saistībā ar ārējo robežu kontroli vai atgriešanas procedūrām

- 1. Neraugoties uz 13. panta 6. punktā minēto sešu mēnešu periodu ziņošanai par rīcības plāna īstenošanu, ja 13. panta 5. punkta minētajā novērtējuma ziņojumā tiek secināts, ka novērtētā dalībvalsts nopietni neievēro savu pienākumu veikt ārējās robežas kontroli vai atgriešanas procedūras, novērtētā dalībvalsts ziņojumu par rīcības plāna īstenošanu iesniedz trīs mēnešu laikā kopš novērtējuma ziņojuma saņemšanas.**

2. Ja pēc 1. punktā minētā trīs mēnešu perioda Komisija konstatē, ka situācija turpinās, piemēro Šengenas Robežu kodeksa 23., 23.a un 26. pantu.

~~14~~**16. pants**

Konfidenciāla informācija

Darba grupas uzskata par konfidenciālu jebkuru informāciju, ko tās iegūst savu pienākumu izpildes laikā. Ziņojumi, kas sagatavoti pēc apmeklējumiem uz vietas, klasificējami kā ierobežotai lietošanai paredzēti. Komisija pēc apspriešanās ar attiecīgo dalībvalsti izlemj, kuru ziņojuma daļu drīkst publiskot.

~~15.~~ pants

~~Komiteja~~

- ~~1. Komisijai palīdz komiteja, kas sastāv no dalībvalstu pārstāvjiem un kuru vada Komisijas pārstāvis.~~
- ~~2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Lēmuma 1999/468/EK 4., 7. un 8. pantu.~~

17. pants

Komiteja

- 1. Komisijai palīdz komiteja. Minētā komiteja ir komiteja Regulas (ES) Nr. 182/2011 nozīmē.**
- 2. Ja ir atsauce uz šo punktu, piemēro Regulas (ES) Nr. 182/2011 5. pantu.**

~~16~~**18. pants**

Pārejas noteikumi

1. Pirmo daudzgadu programmu saskaņā ar 5. pantu un pirmo gada programmu saskaņā ar 8. pantu izveido sešus mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā. Abu programmu sākuma datumi ir vienu gadu pēc šīs regulas stāšanās spēkā.
2. Pirmo riska analīzi, ko *Frontex* sniedz saskaņā ar 6. pantu, iesniedz Komisijai ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.
3. Dalībvalstis izraugās savus ekspertus saskaņā ar 9. pantu ne vēlāk kā trīs mēnešus pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

~~17~~**19. pants**

Eiropas Parlamenta **un Padomes** informēšana

Komisija informē Eiropas Parlamentu **un Padomi** par ieteikumiem, ko tā pieņēmusi saskaņā ar 13. panta 5. punktu.

~~18~~**20.** pants

Ziņošana Eiropas Parlamentam un Padomei

Komisija iesniedz Eiropas Parlamentam un Padomei gada ziņojumu par novērtējumiem, kas veikti saskaņā ar šo regulu. Ziņojumu publicē, un tajā iekļauj informāciju par:

- iepriekšējā gadā veiktajiem novērtējumiem un
- secinājumiem saistībā ar katru novērtējumu un stāvokli attiecībā uz koriģējošu rīcību.

~~19~~**21.** pants

Atcelšana

Izpildu komitejas 1998. gada 16. septembra lēmuma, ar ko izveido Šengenas Novērtēšanas un īstenošanas pastāvīgo komiteju (SCH/Com-ex (98) 26 def), II daļa ar nosaukumu „Īstenošanas komiteja valstīm, kas jau piemēro konvenciju” tiek atcelta vienu gadu pēc šīs regulas stāšanās spēkā.

~~20~~**22.** pants

Padome var nolemt veikt Šengenas novērtējumus, kas minēti Pievienošanās aktos, kuri noslēgti pēc šīs regulas stāšanās spēkā, saskaņā ar šo regulu.

~~21~~**23.** pants

Stāšanās spēkā

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs saskaņā ar ~~Līgumu par Eiropas Savienības darbību~~ **Līgumiem**.

Briselē,

*Eiropas Parlamenta vārdā –
priekšsēdētājs*

*Padomes vārdā –
priekšsēdētājs*